

.týždeň 2017

- **František Mikloško** (.kreslo pre františka mikloška, 4, 15)
 - **Björnsterne Bjornson**
 - Čo nepríde v pravý čas, nepríde nikdy.
 - **Peter Stach: Je na vine politická korektnosť?** (4, 24–25)
 - (...) V predsudkoch sa odráža skutočnosť, často potvrdená mnohými generáciami. Predsudky vyjadrujú pravdepodobnosť a pomáhajú nám rozhodovať sa aj vtedy, keď nemáme dostatok informácií.
 - **Lucia Piussi** (.priama reč lucie piussi, 4, 27)
 - Sú básnici, ktorí vedú napísať báseň aj o pokrkvanom papieriku ležiacom na stole v rozliatom pive, a dotýka sa večnosti.
 - **Edward Lucas: Dostávame sa do éry po NATO** (rozhovor Willa Mawhooda, 5, 28–30)
 - (...) Napriek všetkým svojim chybám umožňuje západ dôstojný život pre miliardy ľudí. Väčšina mladých ľudí by chcela žiť na Západe. (...) Západný systém jednoducho funguje. Jeho samoopravná schopnosť je stále prítomná: ak máme zlého prezidenta, (...) ľudia ho nahradia. Možno niekým ešte horším, (...) no stále existujú aj ďalšie opravné sily, ako sú médiá, mimovládka, súdy či verejné protesty. To je základný rozdiel – v krajinách, ako je Rusko, nič z toho nefunguje. Nevidíte na prsty vláde, nemôžete proti nej kandidovať vo voľbách, nemôžete mať nezávislé médiá či viesť neziskovku, a pokiaľ sa rozhodnete protestovať, môžete skončiť vo väzení.
 - **Lucia Piussi** (.priama reč lucie piussi, 5, 30)
 - Za najsilnejší signál okamžite inšpirácie považujem zimomriavky. To je, ako keď sa racionálne stretne s iracionálnym, päty s korenkami vlasov.
 - Byť skutočný umelec znamená prijať výsmech ako nutnosť. Preto to dokážu len silné náтуры.
 - Pravého umelca spoznáte podľa toho, že vám povie niečo, čo ste o sebe nechceli počuť, ale ste vďačný, že už to viete.
 - **brat Filip** (.slovo františkána, 5, 41)
 - Ide o to, vo všetkom sa zorientovať a vybrať si z dobrých možností tie úplne najlepšie. No neurobíš to správne, ak si slobodne a dobrovoľne nezvolíš pre svoj život aj určitú dávku askézy a dávku utrpenia.
 - (...) Bez práce niet odpočinku a bez boja niet víťazstva.
 - **Peter Scherhauser**: (.minirecenzia, 5, 47)
 - Priemerný človek používa asi tisíc slov, teda 0,5 percenta všetkých. Prečo tak málo? Pretože nemá také myšlienky, na ktoré by ostatné slová potreboval.
 - **sestra Hermána** (.sväté sestry hermany, 6, 41)
 - Dve veci nám pomôžu zotrvať v nábožnom živote: rozhodnutie plniť si povinnosti stavu a odvaha neznepokojiť sa a nezmalomyseľnieť pri chybách, ktorých by sme sa mohli dopustiť.
 - **Bill Browder: Ruský režim je kriminálny** (rozhovor Antona Vydrů a martina Mojžiša, 7, 14–16)
 - (...) Ľudia si síce nepamätajú fakty, ale emócie si pamätajú veľmi dobre a dlho.
 - **Michal Patarák: Ako sa nás dotýka prípad Walesa?** (7, 44)
-

- Srhoľcovský človek je (...) garantom existencie mravnosti. Od vnútornej prázdnoty nás často zachraňuje nie tým, že mení naše správanie, ale tým, že predstavuje existenciu mravnosti vôbec. Ak sa náhodou aj úprimne považujem za nemorálneho, nie som ešte stratený, pretože stále premýšľam v kategórii mravnosti a viem, že niekde existuje protipól, ku ktorému sa vzťahujem.
- **Ayelet Shaked** (izraelská ministerka spravodlivosti): **Trump mi pokojný spánok neberie** (rozhovor Michala Magušina a Michala Novotu, 9, 18–21)
 - Je nezmyselné robiť celý čas rovnakú vec a stále očakávať iné výsledky.
- **brat Filip: Depresie** (.slovo františkána, 9, 44)
 - Veľká obchodná firma raz robila nábor absolventov ekonomickej školy. Okrem iného mali v teste odpovedať, ako by sa postavili k takejto situácii: Predstav si, že sa večer vraciaš do mesta, je sychravá zima, keď zrazu zbadáš, ako ťa na zastávke srdcervúco stopujú tri osoby. Jedna z nich je stará chorá babka, ktorá potrebuje okamžitú lekársku pomoc. Druhá je tvoj najlepší kamoš, ktorý ti nedávno na jazere zachránil život. Tretia je krásna, mladá, sympatická žena, o akej si vždy sníval, že si s ňou prežil život. Lenže ty máš voľné iba sedadlo spolujazdca, ostatné je beznádejne zapratané drahým tovarom tvojej firmy. Koho so sebou vezmeš?

Z približne dvesto uchádzačov iba jediný vyriešil situáciu takto: „Vystúpim z auta, kľúče odovzdám môjmu kamošovi a pekne ho poprosím, aby tú starenku cestou odviezol do nemocnice. Nuž, a ja rád počkám na autobus v prívetivom rozhovore so sympatickou ženou.“. Firma chlapca okamžite prijala za manažéra.
- **sestra Hermána** (.srdcom sestry hermany, 10, 19)
 - Duša miluje ticho, patria k sebe. Keď je plná ticha, rastie.
 - Keď duša rastie, zbavuje sa toho, čoho je veľa.
 - Duša, ktorej sa dopraje ticho, je zrazu rozdávačná, sladká a milá. Pripravená pre život a milosrdnú lásku. Zrazu je aj tvorivá. Chce rozdávať to, čo sama dostala. Vie prekvapiť, lebo takú ju stvoril Boh. Je taká, aká má byť. Milujúca, pravdivá, čistá.
- **Martin Mojžiš: Novinárov román** (10, 40)
 - **Ferdinand Peroutka: Oblak a valčík**
 - (...) Duševní život člověka do velké míry se skládá z citátů.
 - Jsou slova, která nám pomáhají žít, jak bychom si přáli. Hodíme slovo před sebe a jdeme za ním. Jsou to slova jako ,to se přece nedělá‘, ,spravedlnost‘, ,pravda‘, ,předkové a potomci‘, ,slib‘, ,věrnost‘. Napřimujeme se, když je slyšíme. Ta slova říkali ve své době muži dnes už dávno mrtví, a potom byla opakována v mnoha knihách. [...] Jsou to většinou stará slova, která nás učí žít počestně. Z nějakých důvodů nevyhynula za tisíc let. Musely toho být silné příčiny. Člověk se narodí s určitým organismem a určitým vrozeným charakterem, který z něho dělá individualistu a odděluje ho od ostatních. Ale pak žije a naplní se citáty, počestnost je citát. Dvakrát dvě rovná se čtyři je citát. Nepřišli jsme na to sami, ale už to nezkoumáme. Doktor léčí, ale nevymyslel si sám, jak léčit, léčí podle citátů, které si pamatuje z knih a přednášek. Je dobré, že se chováme podle citátů.
- **Martin Ciel: Odídem a zmizol som** (.sedem cností a nerestí, 10, 50)
 - (...) Ku skutočnostin sa nikdy nedopracujeme, všetko je len interpretácia. Iba časť toho, čo vnímame, obsiahneme našimi zmyslami, väčšina pochádza z našej mysle. Každý vidí niečo iné.
- **Anton Vydra: Jan Patočka: od neistoty k odvahe** (11, 46–47)
 - **Jan Patočka**
 - Čím väčší je strach a servilnosť, tým viac si mocní trúfali, trúfajú a budú trúfať. Neexistuje nijaký iný prostriedok an to, ako zmenšiť ich tlak, než to, keď sú zneistení, keď vidia, že na nespravodlivosť a diskrimináciu sa nezabúda, že sa nad tým všetkým nezatvárajú vody.

- **Ivan Blecha: Provokatívne a kacírske myslenie** (anketa k Janovi Patočkovi, 11, 48)
 - (...) Pravdivé slovo, vyřčené s osobním přesvědčením, je největším nepřitelem všech totalit.
 - **James Kirchick** (americký novinár): **Rozumiem skôr Európe než Amerike** (rozhovor Maríny Galisovej, 13, 28–31)
 - Žiaľ, pre mnohých ľudí je podstatnejšie veriť tomu, čo sa im zdá správne, než veriť faktom.
 - **Eva Čobejová: Kde pochovali Ježiša** (15, 54–57)
 - **Karol, slovenský františkán v Izraeli**
 - (...) Viera presahuje naše racionálne zmyšľanie, musíme byť otvorení srdcom pre oveľa širšie súvislosti.
 - **Mojmír Hampl: Svět důvěry** (16, 19)
 - (...) Dobrou vlastností složitých, lidmi organizovaných systémů je, že můžeme užívat jeho produkty a nemusíme se vůbec zatěžovat hloubáním na tím, proč fungují a jak jsou uvnitř organizovány.
 - **Anton Vydra: Stojím na skale a tá je silná** (16, 38–40)
 - Hriech je podľa Abélarda vedomé opovrhnutie Bohom. Neznalosť však nie je hriechom, tá patrí k ľudskej povahe. Každý prečin sa má preto posudzovať podľa úmyslu.
 - **Abélard: *Ethica***
 - Boh nemyslí na to, čo sa stalo, ale v akej mysli sa čin odohral.
 - **Tomáš Janovic** (.smutná anekdota tomáša janovica, 17, 17)
 - Do školy demokracie chodíme celý život. Totalita si vystačí s rýchlokurzom.
 - **Borys Gudziak** (ukrajinský gréckokatolícky biskup v Paríži): **Som mužm nádeje** (rozhovor Michala Magušina, 17, 18–19)
 - Vždy, keď milujete, riskujete. Ak chcete mať úplné istoty, zamknite sa za múr a prerušte všetky ľudské kontakty. Ale vzťahy – či to je v biznise, v manželstve, alebo v spoločnosti – vyžadujú dôveru. A dôvera zahŕňa riziko.
 - **Timothy Snyder: Rozhodnite sa pôsobiť verejne** (17, 38–40)
 - Symboly dneška formujú realitu zajtrajška.
 - **George Weigel: Západu chýba sebadôvera** (rozhovor Michala Magušina, 19, 36–38)
 - (...) Postmoderná vysoká kultúra nedokáže presvedčivo argumentovať v prospech nadradenosti ľudských práv, demokracie, právneho štátu a tolerance. Ak je jedinou vecou, ktorú dokáže povedať, že toto je naša pravda a toto je vaša, potom sa nedá povedať, že niečo je naozaj pravda.
 - Keď naše činy nemôžeme porovnávať s objektívnym morálnym horizontom a vyhodnocovať, čo je dobré, zlé, pravdivé a vznešené, čo vedie k šťastiu a čo k biede, potom zostáva už len jediné: presadzovanie sily. Benedikt XVI. to nazval diktatúra relativizmu.
 - **Slavo Hlásny: Fakty musia mať farbu a vôňu** (rozhovor Martina Mojžiša, 20, 14–16)
 - (...) Eudia, ktorí hovoria, že deti sa majú hlavne hrať, ohmatávať si veci, a tak ich spoznávať, hovoria krásnu vec. Ale druhá časť pravdy je, že život vyžaduje aj sebazaprenie.
 - **Anton Vydra: Muž, na ktorom vyrástol Macron** (o Paulovi Riccerovi, 20, 25)
 - (...) Komunikácia nie je iba výmenou slov, ale aj konfrontáciou kontextov.
 - **Tomáš Janovic: Humor a satira si našli mňa** ((knižný) rozhovor Ján Štrassera (*Humor ho!*), 21, 14–18)
 - Dobré víno vo fľaši preberá tvar fľaše, v pohári tvar pohára a v žalúdku tvar žalúdka a pritom ostáva dobrým vínom.
-

- Slušný človek si najlepšie pamätá to, za čo sa najviac hanbí.
 - **Peter Zajac: Svet ako smutná anekdota (2, 19)**
 - **Tomáš Janovic**
 - Dávam prednosť ľuďom, čo sa ani na záchode nesprávajú ako hajzli.
 - Mňa ani tak nemrzí, že stokrát opakovaná lož sa stáva pravdou, ale že pravdou sa nestáva stokrát opakovaná pravda.
 - Všetko je inak. Ale inak je všetko po starom.
 - Jajkele, prečo sa priateľíme? Lebo ty si múdrejší ako ja a ja som múdrejší ako ty.
 - Striedavo sme kľučkovali medzi padajúcimi bombami a padajúcimi hovnami – a všade samé čisté zásahy.
 - Humor je neomylný, ale nedáva to najavo.
 - **Pišta Vandal: Tristoslov Tomášovi Janovicovi (21, 20)**
 - **Tomáš Janovic**
 - Láska je tvorba. Nenávisť iba remeslo.
 - **Kde sú kresťanskí politici? (rozhovor Michala Magušina a Michala Novotu s Alojzom Hlinom, Eduardom Hegerom a Jurajom Šústom, 25, 16–19)**
 - **Alojz Hlina**
 - Čo vyžaruješ, to priťahuješ.
 - **Eduard Heger**
 - Kresťania majú vyšší morálny štandard, preto je v poriadku, že sú na nich kladené aj vyššie nároky a nepovažujú to za neférové. Práve tento vyšší štandard však formuje celé prostredie a ovplyvňuje kultúru v krajine. V tom vidím veľký prínos kresťanov v politike.
 - **Lucia Piussi (.priama reč lucie piussi, 25, 27)**
 - **John Wycliffe**
 - Všetko záleží na tom, či kladieme pravdu na prvé, alebo na druhé miesto.
 - **Allan Böhm: Bolo mi ťou vás obhajovať (26, 22–23)**
 - (...) Pokiaľ nebude odsúdené alebo aspoň pomenované zlo páchané zvlášť aktívnymi predstaviteľmi totalitného režimu a ich prisluhovačmi, pravda a láska nemôžu zvíťaziť nad lžou a nenávisťou.
 - **Marína Galisová: Pol Pot je nám až príliš blízky (26, 44)**
 - **Peter Fröberg Idling (autor knihy *Pol Potov úsmev*)**
 - (...) [Intelektuál] je (...) človek, ktorý kladie otázky, je pripravený počúvať odpovede, a ak rozumom dospeje k tomu, že realita jeho názoru protirečí, je ochotný ho zmeniť. Toto ľuďom podporujúcim diktátorov chýba. A chýba im úcta k ľudskému životu. To v prvom rade.
 - Je veľa ľudí schopných obhajovať zverstvá, ak sa odohrávajú pri presadzovaní ideológie, ktorú oni pokladajú za nadradenú.
 - **Tomáš Janovic (.smutná anekdota tomáša janovica, 27, 21)**
 - Stalin vraždil nielen slušných, ale aj zvyšky slušnosti v neslušných.
 - **Juli-Joel Edelstein (predseda izraelského parlamentu): Nemusíte všetkých presviedčať (27, 28–29)**
 - Ľuďom treba ukázať, že skutočne veríte tomu, čo robíte, a že sa držíte svojich princípov. Potom vás budú rešpektovať.
-

- **Ján Tóth: Päť rokov svetového úspechu** (29, 23)
 - (...) Keď správni ľudia dostanú príležitosť, vedia spraviť veľké veci.
- **sestra Hermána** (.srdcom sestry hermany, 29, 23)
 - najviac kritizujú tí, ktorí sa najviac boja prísť s niečím novým, boja sa vybočiť.
- **Tomáš Janovic** (.smutná anekdota tomasa janovica, 29, 23)
 - Naše vedomosti. Na každého niečo vieme.
- **Andrej Kiska: Teším sa zo syna** (rozhovor Štefana Hríba, 29, 24–28)
 - Hnusný svet podľa mňa nezmení nikoho, pokiaľ si za tým svojím stojíte.
- **Christoph Schönborn** (.slovo kardinála, 29, 41)
 - V rodine má stáť Boh na prvom mieste. Inak sa rodičia stávajú tyranmi a deti bôžikmi.
- **Roman Lacho: Lakoti potrebujú zažiť odpustenie** (rozhovor Lukáša Krivošíka, 33, 18–20)
 - (...) Domov je tam, kde sú ľudia, ktorých miluješ.
 - (...) Misionár je človek, ktorý opustí svoj domov, aby iní našli svoj nebeský domov.
- **Max Kašparů: Čtyři mozkové výhybky** (.slovo kňaza a psychiatra, 34, 48)
 - Pokud už mozek skutečně něčemu nerozumí, prohlásí to automaticky za nesmysl. Filozof nebo kněz? Darmožrouti! Operní zpěváci? Vřískalové! Akademičtí malíři? Matlalové! Všechno, čemu se tihle věnují, jsou jen a jen pitomosti.
- **Andrej Šuba: Vivaldi feat. Max Richter** (35, 48–49)
 - **Gilles Lipovetzki: Paradoxné šťastie**
 - Klasická kultúra si kládla za cieľ človeka povzniesť, klutúrny priemysel sa ho snaží rozptýliť.
- **Andrej Legutký: Osemdesiatka** (36, 49)
 - (...) Neradi meníme zabehané veci, nech sú aj zjavne kontraproduktívne.
 - Zachovať si mladého ducha znamená, že aj keď nám pribúdajú rôčky, zostáva nám schopnosť premýšľať nad čudnými vecami, ktoré sú na prvý pohľad nemenné a fungujú roky. A buď treba spoznať skrytú príčinu ich nezvyčajnosti a stať sa ich advokátmi a obhajcami, alebo sa nebať zabojovať o zmenu. V oboch prípadoch sa to dá iba s pokorou, najsilnejšou zbraňou bezmocných.
- **Branislav Škripek: Boha som „stretol“ na buzerplaci** (rozhovor Maríny Galisovej, 37, 18–20)
 - Citlivý, dobre vybudovaný systém vie v problematickej situácii reagovať individuálne. Nájde cesty. Žiaľ, my chceme vytvárať zastrešujúce zákony, ktoré všetko sekajú jednou mierou.
- **Tomáš Janovic** (.smutná anekdota tomasa janovica, 38, 13)
 - Život nie je spravodlivý. Oči nám kazia aj dobré knihy.
- **Jan Sokol: Moc nie je všemocná** (rozhovor Antona Vydru, 42, 22–24)
 - Občiansku spoločnosť musia tvoriť ľudia, ktorí majú pomerne pevné presvedčenia, ale sú schopní žiť na jednom mieste s tými, ktorí majú iné presvedčenie.
 - (...) V pohodlí a relatívnom bezpečí, v ktorom žijeme, sa spoločenské štruktúry oslabujú, svalstvo spoločnosti atrofuje.
- **Emmanuel Macron: Potrebujeme politické hrdinstvo** (rozhovor z Der Spiegel, 43, 4–12)
 - (...) Je možné vedieť, čo treba v danom momente robiť, až po tom, čo človek spoznal ducha doby. A posúvať veci dopredu sa dá len v tom prípade, že máte zmysel pre zodpovednosť.

- Človek si najprv prestane všímať maličkosti, potom stratí zo zreteľa aj dôležité veci. Neistota a zmena vás udržiavajú v bdelosti.
- Postmodernizmus bol podľa mňa najhorším, čo sa našej demokracii mohlo prihodiť. Predstava, že všetky veľké príbehy treba dekonštruovať a zničiť, nie je dobrá. Odvtedy sa stratila dôvera, nikomu a ničomu neveríme.
- **Max Kašparů: Jak si pohřbíváme budoucnost** (.slovo kňaza a psychiatra, 46, 41)
 - (...) Bez znalosti minulosti si v přítomnosti pohřbíváme budoucnost.
- **Tomáš Zálešák: Zbaviť sa štátu?** (48, 36–38)
 - Ak by (...) chceli „vylepšiť“ futbal tým, že zrušíme čiary, rozmery ihriska, počet hráčov, zákaz určitých zákrokov, vymedzený čas hry a tak ďalej (to všetko sú akiste obmedzujúce faktory), výsledkom nebude „lepší“ ani „oslobodený“ futbal, ale to, že sa hra stane nemožnou, a nasledujúce generácie si budú môcť nanajvýš tak gúgliť, čo to ten futbal kedysi bol. Zabiť rozhodcu a vtrhnúť na plochu urobí síce všetko povoleným, no s realizáciou slobody to zjavne nemá nič spoločné. Konštantou tu nie sú klubové farby, ale pubertálne vzdorovitá myseľ.
 - (...) Hannah Arendtová trafila klinec po hlavičke, keď medzi kľúčové vlastnosti totalitarizmu zaradila úsilie dosiahnuť „dokonalú konzistenciu sveta“. To znamená aj toto: Odstráňte všetko, čo sa tejto konzistencii pletie pod nohy – napríklad milióny nedokonalých, no skutočných ľudských bytostí, a pravdaže, aj všetky inštitúcie.
- **Marek Orcho Vácha** (z knihy rozhovorov Štefana Hríba *Kde sa stratil Boh?*, 51–52, 22)
 - Ak veriaci človek povie, že nás takto stvoril pán Boh, a tým to považuje za vyriešené, už viac nemyslí. A ak ateista povie, že sú to iba slepé procesy evolúcie, a tým vec považuje za uzavretú, tiež už viac nemyslí. Ale to je málo! Musím si znovu a znovu klásť otázku, čo sa to deje, že atómy môjho tela, ktoré sú atómami úplne rovnakých prvkov Mendelejevovej tabuľky, aké sa nachádzajú inde vo vesmíre, sa zostavia tak, že som schopný dúfať, milovať, túžiť, pýtať sa, premýšľať?
- **Anton Vydra: Keď môžeme byť iracionálni** (51–52, 26–29)
 - Neexistuje nič lepšie pre šírenie tradície, než spojiť ju s novými a profánnymi doplnkami.
- **Martin Mojžiš: Človek je šikovný tvor** (51–52, 60–61)
 - Je až neuveriteľné, na čo všetko tá príroda nepríde, a ešte neuveriteľnejšie je, čo všetko je o nej človek schopný odhaliť.
- **Anton Vydra: Dominik Tatarka – osamelo proti noci** (51–52, 65)
 - **Ján Kollár: Slávy dcera**
 - Sám svobody kdo je hoden, svobodu zná vážití každou, ten kdo do pout jímá otroky, sám je otrok.
- **Pišta Vandal: Zrno lásky** (51–52, 84–85)
 - (...) Len láska z vedomého rozhodnutia je tá najsilnejšia, (...) len tá je bezpodmienečná a len ňou sa pripodobňujeme Stvoriteľovi. Všetko ostatné sú len city a tie sú nestále.
 - (...) Kto hľadá lásku, aj toho hľadá láska.
 - Prijateľ dokáže len ten, kto niečo dal.